

VIA5
1867
Lwów

STATUTA

c. k. uprzyw. galicyjskiego

akcyjnego Banku hipotecznego.

Lwów.
Drukiem Kornela Pillera.
1867.

1627350332

Rozdział I.

Postanowienia ogólne.

§. 1.

Ces. król. uprzyw. galicyjski Bank hipoteczny jest Towarzystwem akcyjnym, utworzonym przez Włodzimirza hr. Dzieduszyckiego, Stanisława hr. Gołuchowskiego, Alfreda Józefa hr. Potockiego, Ludwika Skrzyńskiego i Józefa Kolischera jako założycieli w spółce z wszystkimi do Towarzystwa jako akcjonariusze przystępującymi osobami — dla prowadzenia interesów, wytkniętych w tych statutach.

§. 2.

Z c. k. uprzyw. galicyjskim akcyjnym Bankiem hipotecznym połączona jest kasa zaliczkowa dla klasy pomniejszych kupców i przemysłowców.

§. 3.

Akcyjne Towarzystwo to ma siedzibę swoją we Lwowie, a działalność jego rozciąga się na cały obszar Królestwa Galicji i Lodomerji z Wielkiem ks. Krakowskiem. Ma ona prawo zakładać filje i ustanawiać ajencje w innych miastach. Postanowienia o zakresie działania filij tych i ajencyj, podlegają zatwierdzeniu rządu.

§. 4.

Firma Towarzystwa opiewa: „C. k. uprzyw. gali-
cyjski akcyjny Bank hipoteczny,“ i ma być protokoło-
waną w rejestrach handlowych według przepisów ustawy
handlowej.

§. 5.

Towarzystwo istnieć ma lat 90, licząc od dnia za-
twierdzenia niniejszych statutów, jeżeli według postano-
wień poniżej przytoczonych pierwiej nie będzie rozwią-
zanem, albo jeżeli przedłużenie bytu jego nie będzie na
Walnem zgromadzeniu uchwalonem i przez Najjaśniej-
szego Pana dozwolonem.

§. 6.

Wszystkie obwieszczenia Towarzystwa ogłaszane
być mają w urzędowej Wiedeńskiej i Lwowskiej Gaze-
cie, niemniej w tych dziennikach, które oprócz tego
Rada nadzorcza Towarzystwa oznaczy.

Termina bieżące od dopełnionych obwieszczeń li-
czą się od dnia, który następuje po dniu pierwszego
umieszczenia w Gazecie Wiedeńskiej.

Rozdział II.

Zakres działania Towarzystwa.

§. 7.

Towarzystwo ma prawo zajmować się następują-
cemi interesami a mianowicie:

1. Dawać pożyczki na hipoteki właścicielom nie-
ruchomości wciągniętych w księgi publiczne, na czas
krótszy lub dłuższy, gotowemi pieniędzmi lub listami
hipotecznemi (zastawnemi) przez Bank hipoteczny wy-
dawać się mającemi. O spłatę pożyczki bądź na raz,
bądź w ratach, lub w drodze umorzenia (Annuitäten),
oraz o wysokości procentów, zawartą być może umo-
wa z każdym żądającym pożyczkę z osobna.

2. Nabywać wierzytelności, hipotekowane w tabuli krajowej lub w księgach gruntowych, i umawiać się z dłużnikiem o spłatę onych, bądź w ratach, bądź w drodze umorzenia (Annuitäten).

3. Wydawać listy hipoteczne (zastawne) na podstawie interesów, pod 1. 2. wymienionych, do wysokości kwot, które dłużnicy hipoteczni z tych interesów Towarzystwu są winni. Listy te wydawane być mogą z oznaczeniem wypłaty albo na pewien termin, albo przez wylosowanie; z wypłatą listów wylosowanych połączone być mogą premja według planu losowania, przez rząd zatwierdzić się mającego.

4. Eskontować własne listy hipoteczne jak i w ogóle wylosowane listy zastawne, obligacje i rządowe papiery, również asygnacje kasowe innych zakładów, nakoniec nie później jak w trzech miesiącach płatne kupony papierów rządowych i innych pewną wartość mających, na giełdach austriackich urzędownie notowanych; dawać za opłatą procentów zaliczki na własne listy hipoteczne, jako też na inne austriackie papiery rządowe, przemysłowe i inne pewną wartość mające, o ile kurs tych ostatnich na austriackich giełdach urzędownie jest notowany.

Kapitał Towarzystwa przeważnie użyty być ma do interesów pod 1. 2. wymienionych, niemniej do zaliczek na własne listy hipoteczne, i do ich eskontowania.

5. Eskontować weksle opiewające na walutę prawną, płatne we Lwowie z terminem wypłaty nie przenoszącym dni stu od dnia podania weksłu. Weksle takowe muszą mieć prócz zira podającego, jeszcze podpisy najmniej dwóch osób weksłowo obowiązanych, z wypłacalności znanych.

6. Przyjmować pieniądze na bieżący rachunek lub za wydaniem uprocentowanych asygnacyj kasowych, które na pewne imię i nie na mniej jak na 50 złr. walutą austriacką opiewać mają. Formularze tych asygnacji podlegają zatwierdzeniu rządu. Najwyższa kwota asygnacji kasowych w obiegu będących, nie może bez

szczególowego przyzwolenia rządowego, przynosić trzykrotnej ilości wpłaconego kapitału akcyjnego.

7. Prowadzić interesa na rachunek bieżący (Conto-corrente) i przekazowe (giro) w ten sposób, iż tylko gotówka, którą się ma do żądania, wolno rozrządzać przez asygnacje (Cheque) albo przepisanie na rachunek w tym celu otwarty.

8. Zajmować się komisowo kupnem i sprzedażą papierów rządowych i innych pewną wartość mających, oraz innymi bankowo-komisowymi interesami, za należytem pokryciem.

9. Przyjmować domicylowanie weksli i tychże inkasowanie na rachunek osób trzecich.

10. Przyjmować do przechowania papiery, pewną wartość mające, drogie kruszce i inne kosztowności.

11. Dawaniem kredytu w sposób statutami przepisany, wspierać przemysłowe, handlowe i inne dobro publiczne na celu mające przedsiębiorstwa ekonomiczne; nakoniec

12. Połączona z ces. kr. uprzyw. akcyjnym Bankiem hipotecznym kasa zaliczkowa dawać będzie drobniejszym kupcom i przemysłowcom pożyczki za złożeniem stosownego zastawu lub za odpowiednim poręczeniem. Pożyczki te dawane będą w ilości od najmniej pięciu do najwyżej 500 złr. w. a. — Z pożyczającym wolno umawiać się o zwrot pożyczki, bądź naraz, bądź w ratach tygodniowych lub miesięcznych, oraz o wysokość i sposób opłacania procentów.

Towarzystwo zastrzega sobie prawo rozszerzania swojego zakresu działania w ten sposób, iż dawać będzie zaliczki na zastaw produktów gospodarstwa rolnego, oraz zajmować się komisowo kupnem i sprzedażą takich produktów, a to podług osobnego regulaminu, który rządowi do potwierdzenia przedłożony być ma.

§. 8.

Ogólna suma zawartych przez Towarzystwo interesów hipotecznych nie powinna przynosić dwudziestokrotnej, a suma przeznaczona na eskontowanie weksli

podwójnej ilości wpłaconego każdorazem gotowizną kapitału akcyjnego; zaś pożyczki, dane kupcom i przemysłowcom z kasy zaliczkowej z Bankiem hipotecznym połączonej, dziesiątej części tego kapitału przenosić nie mogą.

§. 9.

Suma ogólna istotnie wydanych listów hipotecznych nie może nigdy być wyższą nad ogólną sumę należących się każdorazem Bankowi wierzytelności hipotecznych.

Rozdział III.

Fundusz Towarzystwa i stosunek prawny akcjonariuszów.

§. 10.

Kapitał Towarzystwa ustanawia się na 3 miliony zł. walutą austr., a to: w 15.000 akcjach, każda po 200 zł. w. a. W miarę rozwoju interesów, podniesionym być może fundusz Towarzystwa na wniosek Rady nadzorczej, za uchwałą Walnego zgromadzenia, następnym wydawaniem nowych akcji aż do wysokości dziesięciu milionów złr. w. a.

§. 11.

Wszystkie wpłaty na akcje Towarzystwa mają być uiszczane w walucie austriackiej.

§. 12.

Przy rozpoczęciu czynności Towarzystwa wydanych będzie najpierw przynajmniej 7.500 akcji w ogólnej kwocie $1\frac{1}{2}$ miliona złr. wal. austr. O wydaniu dalszych akcji rozstrzyga Walne zgromadzenie na wniosek Rady nadzorczej.

§. 13.

Poniżej nominalnej wartości akcje wydawane być nie mogą.

§. 14.

Przy każdym wydawaniu nowych akcyj założyciele Towarzystwa mają na lat 30, licząc od dnia potwierdzenia tych statutów, prawo pierwszeństwa do wzięcia *al pari* jednej połowy, zaś posiadacze wydanych już przedtem akcyj prawo pierwszeństwa do drugiej połowy wydać się mających akcyj, a mianowicie każdy akcjonariusz do takiej ilości nowo emitowanych akcyj, jaka wynika z stosunku posiadanych przez niego akcyj do połowy nowo wydanych akcyj.

Termin i sposób, w jaki z tego prawa pierwszeństwa użytek zrobić można, oznacza Walne zgromadzenie na wniosek Rady nadzorczej.

Akcje, którychby w ustanowionym i publicznie ogłoszonym terminie nie wzięli założyciele albo akcjonariusze, mają być sprzedane na rachunek Towarzystwa, a uzyskana przytem zwyżka nad nominalną wartość akcyj, ma być wcieloną do funduszu rezerwowego.

§. 15.

Towarzystwo dopiero wtedy firmę swoją zaprotokółować i czynności swoje rozpocząć może, gdy na każdą z przynajmniej 7.500 akcyj, wpłaconych będzie 40% nominalnej wartości, t. j. 80 zł. wal. aust. Na te wpłaty 40% wystawione będą kwity tymczasowe opiewające na okaziciela, na których wpisywać się mają wpłaty uiszczane. Dalsze wpłaty rozpisane będą na mocy uchwały Rady nadzorczej, za trzykrotnem ogłoszeniem w pismach publicznych ku temu przeznaczonych. — Oznaczyć się mający do wpłaty termin, nie może być krótszy jak sześć tygodni, licząc od dnia obwieszczenia w urzędowej Gazecie Wiedeńskiej.

§. 16.

Za każdą na terminie nie uiszczoną wpłatę ma być wynagrodzoną Towarzystwu prowizja zwłoki po 6% rocznie, licząc od dnia zapadłego terminu. Numera kwitów tymczasowych, na które wpłaty w terminie

oznaczonym niezupełnie uiszczone zostały, będą trzykrotnie ogłoszone w tych samych dziennikach, w których rozpisane były wpłaty, z odwołaniem się do następstw, statutami przepisanych na wypadek uchybienia wpłat.

Trzydzieści dni po tem ogłoszeniu, może Towarzystwo orzec, iż opieszali subskrybenci utracili swe prawa do Towarzystwa i kwity tymczasowe, na które wpłaty uiszczone nie były, wygasły, a w miejsce wygasłych kwitów wydać z temi samemi numerami nowe kwity tymczasowe, i takowe naraz lub częściowo, w jednym dniu lub w kilku dniach sprzedać. Ilość i numera unieważnionych tym sposobem kwitów tymczasowych będą publicznie ogłoszone.

§. 17.

Kwota uzyskana z sprzedaży kwitów tymczasowych, po straceniu kosztów sprzedaży, obróconą będzie na zapłacenie Towarzystwu zalegających należności. Właściciel wygasłego kwitu tymczasowego, nie ma jednak w żadnym razie prawa do zwyczajki, jakaby się w skutek sprzedaży kwitu okazała.

§. 18.

Kwity tymczasowe, na których nie ma należytego poświadczenia, że zapadłe wpłaty uiszczone zostały, sprzedawane być nie mogą.

§. 19.

Czyli i pod jakimi warunkami na wydane kwity tymczasowe dozwolone być mogą większe wpłaty, niż te, które Towarzystwo zażądało, orzeka Rada nadzorcza.

§. 20.

Wydanie akcyj nastąpi dopiero po zupełnej wpłacie ich nominalnej wartości. Akcje wystawione będą na okaziciela. Tak akcje jak i kwity tymczasowe dodane mieć będą kupony lub kwity na dywidendę, na okaziciela opiewające.

§. 21.

Na przypadek dalszej emisji akcyj ponad kapitał akcyjny przy założeniu wydany, oznaczy Walne zgromadzenie na wniosek Rady nadzorczej bliższe szczegóły emisji i wpłaty, trzymając się zasady, iż subskrybenci ręczą na każdy przypadek za wpłatę 40⁰/₀ nominalnej wartości, i że wystawienie kwitów tymczasowych na okaziciela nastąpi dopiero po uiszczonej wpłacie 40⁰/₀ (art. 222. Ustawa handl.)

§. 22.

Akcje i kwity tymczasowe będą oznaczone numerami bieżącymi i mieć będą podpisy, wymagane dla wszystkich dokumentów Towarzystwa.

§. 23.

Każdy akcjonariusz może złożyć swe akcje lub kwity tymczasowe w kasie Towarzystwa i wziąć na nie kwit, na jego imię opiewający. Rada nadzorcza oznacza formę tego kwitu i należytość depozytową.

§. 24.

Przepisanie jednej akcji na kilka częściowych, lub kilku akcyj na jedną, nie jest dozwolone. Tożsamo rozumie się o kwitach tymczasowych. Akcje są niepodzielne a Towarzystwo uznawać może względem siebie tylko jednego właściciela jednej akcji.

§. 25.

Każdy akcjonariusz w stosunku ilości posiadanych akcyj ma udział w majątku, a podług postanowień tego statutu, w zyskach i stratach Towarzystwa.

§. 26.

Całkowity majątek Towarzystwa wraz z funduszem zapasowym służy za porękę wszystkich zobowiązań Towarzystwa względem osób trzecich. Jednakowoż za-

den akcjonarjusz jako akcjonarjusz nie może być pociągany do żadnej wpłaty ponad nominalną wartość swoich akcyj.

§. 27.

W miejsce zagubionych akcyj, kwitów tymczasowych, kuponów lub kwitów na dywidendę, mogą być tylko wtedy wydane nowe akcje, kwity tymczasowe, kupony lub kwity na dywidendę, jeżeli zagubione prawnie amortyzowane zostały.

Rozdział IV.

Kierownictwo i zarząd Towarzystwa.

§. 28.

Kierownictwo, zarząd i nadzorowanie spraw Towarzystwa należy do Dyrekcji i Rady nadzorczej, a ostatecznie do Walnego zgromadzenia akcjonarjuszów.

A) Dyrekcja.

§. 29.

Dyrekcja, złożona z dwóch dyrektorów i z jednego lub z dwóch wyższych urzędników Towarzystwa jako zastępców, jest organem Towarzystwa wykonawczym i bezpośrednio zarządzającym, stoi oraz na czele Towarzystwa w myśl art. 227—241 Ust. handl. Do Dyrekcji należy zawiadywanie wszystkimi interesami w zakresie działania zakładu, i zastępstwo Towarzystwa odnośnie do tych interesów. Atoli przy załatwianiu podań o udzielenie pożyczek hipotecznych i o nabycie wierzytelności hipotekowanych, oraz we wszystkich w paragrafie 7 nr. 11 wymienionych interesach, Dyrekcja jest zawisłą od przyzwolenia Rady nadzorczej, która w tych sprawach tylko na posiedzeniu rozstrzygać może, zaś przy dawaniu zaliczek za opłatą procentów, przy eskontowaniu weksli jak i przy dawaniu pożyczek

z kasy zaliczkowej, zawisła jest od przyzwolenia urzędującego członka Rady nadzorczej (§. 56).

§. 30.

Dyrekcja prowadzi firmę Towarzystwa. Aby firmowanie było ważne, potrzeba podpisu dwóch dyrektorów albo jednego dyrektora i jednego zastępcy dyrektora. Firma takowa obowiązuje Towarzystwo wobec osób trzecich, bez względu na ograniczenia ustanowione co do upoważnienia organów zarządzających, w wewnętrznym ich stosunku.

§. 31.

Dyrekcja odpowiedzialną jest za swe prowadzenie interesów według art. 241 Ustawy handlowej.

§. 32.

Prawo mianowania dyrektorów i ich zastępców, przysłuża po raz pierwszy założycielom, następnie zaś Radzie nadzorczej; zamianowanie ich jednak musi być przez rząd zatwierdzone.

§. 33.

Dyrektorowie pobierają stałą kontraktem służbowym objąć się mającą pensję, którą po raz pierwszy założyciele, następnie zaś Rada nadzorcza ustanawia, oprócz tego mają udział w tantjemie ustanowionej wspólnie dla dyrektorów i urzędników zakładu (§. 77).

§. 34.

Każdy dyrektor winien przed objęciem urzędu złożyć do kasy Towarzystwa 25 akcyj (względnie kwitów tymczasowych) z należącymi do nich kuponami niezapadłymi, które przez czas jego urzędowania, a po upływie tegoż aż do zatwierdzenia prowadzonych przez niego rachunków, sprzedane być nie mogą i stanowią kaucję za jego urzędowanie.

§. 35.

Dyrekcja obowiązana jest prowadzić interesa zakładu ze ścisłym zastosowaniem się do statutów i im odpowiednich uchwał Walnego zgromadzenia i Rady nadzorczej. Dyrekcja zastępuje zakład przy wszystkich umowach, interesach i układach tak wobec sądów, władz i urzędów, jak i wogóle wobec osób trzecich, niemniej we wszystkich sporach cywilnych i pertraktacjach sądowych. Doręczenie zakładowi cytacyj i innych intymatów jest ważne, jeśli nastąpiło do rąk jednego z członków dyrekcji.

§. 36.

Dyrekcja przedstawia Radzie nadzorczej wnioski względem mianowania, pensji, zawieszania w urzędowaniu i oddalania wszystkich urzędników i sług zakładu, względem udzielania zaliczek na pensję, dodatków i remuneracji; a w razie przekroczeń dyscyplinarnych lub służbowych, przedstawia odpowiednie wnioski przewodniczącemu Rady nadzorczej.

W nagłych wypadkach Dyrekcja upoważniona sama zasuspendować urzędników i sług zakładu.

§. 37.

Przy końcu pierwszego półrocza (mianowicie z końcem czerwca każdego roku) winna Dyrekcja zdziałać zamknięcie rachunków, i z tymczasowym przeglądem stanu interesów przedłożyć Radzie nadzorczej. Konto zysku i strat, wynikające z tego zamknięcia rachunków, może być ogłoszonym. Przy końcu roku ma Dyrekcja zrobić inwentarz aktywów i passywów, i z uwzględnieniem przepisów Ustawy handlowej, ułożyć bilans roczny. Inwentarz i bilans mają być Radzie nadzorczej do zbadania przedłożone.

§. 38.

Dyrektorowie mogą być z głosem doradczym powoływani na wszystkie zebrania Rady nadzorczej.

§. 39.

Dyrektorom nie wolno robić interesów ani pośrednio ani bezpośrednio, ani na własny ani na cudzy rachunek.

§. 40.

Rada nadzorcza może dyrektorów suspendować lub oddalać, co jednak nie przesądza ich pretensjom do wynagrodzenia, wynikającym z kontraktu służbowego. Wszakże zasuspendowanie lub oddalenie może Rada nadzorcza, po wysłuchaniu zasuspendować lub oddalić się mającego, tylko wtedy zarządzić, jeżeli przynajmniej dwie trzecie części obecnych członków Rady nadzorczej za tem głosują.

§. 41.

Urzednicy i sludzy Towarzystwa podlegaja rozporzadzeniom Dyrekcji.

§. 42.

Zalatwienie niektorych specjalnych interesow moze Dyrekcja poruczye urzednikom Towarzystwa za pelnomocnictwem, przez Rade nadzorczaj potwierdzic sie majacem.

B) Rada nadzorcza.

§. 43.

Czlonkow Rady nadzorczej ma byc dziesieciu, z ktorych osmiu powinno byc w Austrii zamieszkalych austriackich obywateli, a przynajmniej sześciu osiadlych we Lwowie.

Walne zgromadzenie akcjonariuszow wybiera ich na lat piec. Kazdego roku wystepuje dwuch czlonkow Rady nadzorczej po kolei czasu urzedowania. Dopokad zas ta kolej wystapienia nie bedzie utworzona, rozstrzyga los ktorzy wystapić maja; wystepujacy moga byc znowu wybrani. W razie smierci lub wystapienia czlonka Rady nadzorczej przed uplywem czasu jego urzedowania, Rada nadzorcza miejsce jego ob-

sadza tymczasowo, wybór zaś stanowczy nastąpi na najbliższym Walnem zgromadzeniu. W takim przypadku wybrany członek wstępuje co do czasu swego urzędowania w miejsce członka, który ustąpił.

§. 44.

Wyjątkowo na pierwsze pięć lat po zawiązaniu Towarzystwa, założyciele będą członkami Rady nadzorczej i mają prawo mianowania samoistnie na takowe lat 5, reszty członków Rady nadzorczej brakujących do ustanowionej liczby dziesięciu; niemniej mają prawo w razie śmierci, lub wystąpienia przed czasem jednego lub więcej członków ukonstytuowanej w ten sposób Rady nadzorczej, obsadzić ich miejsca na pozostający jeszcze czas urzędowania tych co wystąpili.

§. 45.

Po upływie pierwszych pięciu lat, wchodzi w życie przepisany statutem porządek występowania członków Rady nadzorczej (§. 43).

§. 46.

Każdy członek Rady nadzorczej winien w ośmiu dniach, po odebraniem zawiadomieniu o swoim wyborze, złożyć do kasy Towarzystwa 50 akcyj (względnie kwitów tymczasowych) wraz z niezapadłymi jeszcze kuponami, które podczas trwania jego urzędowania, i po upływie tegoż aż do potwierdzenia odnoszących się doń rachunków, nie mogą być sprzedane. Dopiero po złożeniu tych akcyj może wybrany członek rozpocząć swoje urzędowanie. Niedopełnienie tego przepisu w przeciągu dni ośmiu po wyborze, uważane będzie jako nieprzyjęcie wyboru.

§. 47.

Rada nadzorcza wybiera corocznie po odbytem zwyczajnem Walnem zgromadzeniu z grona swych członków prezydenta i wice-prezydenta na rok jeden, którzy po upływie tego roku na nowo wybrani być

moga. W razie gdyby prezydent lub wice-prezydent dla jakiejś przeszkody nie mógł urzędować, Rada nadzorcza wyznaczy jednego z swych członków do tymczasowego przewodniczenia.

§. 48.

Rada nadzorcza mianuje dyrektorów i ich zastępców, a w porozumieniu z Dyrekcją i na jej wniosek mianuje urzędników i sługi zakładu, wyznacza im pensję, uchwała swój własny regulamin i potwierdza wszystkie regulamina co do prowadzenia interesów.

Ukaranie służbowych przekroczeń urzędników zakładu, należy do atrybucyj prezydenta Rady nadzorczej lub jego zastępcy, na wniosek Dyrekcji.

§. 49.

Rada nadzorcza uchwała o wszystkich jej przedstawionych wnioskach Dyrekcji.

§. 50.

Rada nadzorcza czuwa nad Dyrekcją, która ma sobie powierzone bezpośrednio prowadzenie interesów. Przyzwolenia Rady nadzorczej potrzeba do wszystkich zarządzeń, które podług tych statutów ani nie są zastrzeżone uchwałą Walnego zgromadzenia, ani też nie należą do samoistnego zakresu Dyrekcji.

§. 51.

Do przyzwolenia na defalki i do zawarcia uгод potrzebuje Dyrekcja zatwierdzenia Rady nadzorczej, z wyjątkiem przypadków, w których dla zachodzącego niebezpieczeństwa z powodu zwłoki, odnośne uchwały Dyrekcji natychmiast wykonane być mogą.

§. 52.

Rada nadzorcza czyni na Walnem zgromadzeniu wnioski względem ustanowienia wysokości dywidendy akcjonariuszom wypłacić się mającej, względem wysokości dotacji funduszu zapasowego, względem powię-

kszenia kapitału akcyjnego, przez natychmiastową lub stopniową wpłatę, względem emisji nowych akcji, względem ustanowienia terminów, po których upływie nowe akcje, niewzięte przez założycieli lub akcjonariuszów, mają na rachunek Towarzystwa być sprzedane, (§. 14.) względem zakładania filij, względem zmiany statutów, względem przedłużenia bytu Towarzystwa, lub jego rozwiązania przed czasem oznaczonym.

§. 53.

Rada nadzorcza ma w skutek obowiązku czuwania nad całym prowadzeniem interesów przez Dyрекcję, przede wszystkim przestrzegać, aby to prowadzenie interesów w niczem nie naruszało statutów. Rada nadzorcza może w każdym czasie jednego lub kilku z swych członków wydelegować do rewizji wszystkich ksiąg, pism i korespondencji z poleceniem złożenia jej sprawozdania.

§. 54.

Rada nadzorcza winna corocznie przynajmniej trzy razy polecić jednemu lub kilku delegowanym rewizją kas i depozytów zakładu; o rezultacie rewizji protokolarnie stwierdzonym, mają delegowani zdać sprawę Radzie nadzorczej.

§. 55.

Rada nadzorcza winna ściśle zrewidować przedłożyć się mający przez Dyрекcję z końcem każdego roku inwentarz aktywów i passywów zakładu i bilans na nim oparty, niemniej każde półroczne zamknięcie rachunków. O stanie rzeczy protokół spisany być ma.

§. 56.

Rada nadzorcza zgromadza się na posiedzenia zwyczajne na wezwanie prezydenta lub jego zastępcy, ilekroć tego interesa wymagają, przynajmniej zaś dwa razy w miesiąc. Prócz tego zgromadza się wedle potrzeby na posiedzenia nadzwyczajne, w skutek zarzą-

dzenia prezydenta lub na wniosek Dyrekcji, albo na wniosek trzech członków Rady nadzorczej. Jeden z członków Rady nadzorczej podług kolei alfabetycznie ustanowić się mającej, winien przez cały miesiąc codziennie znajdować się w biurze, czuwać nad prowadzeniem interesów i potwierdzać (§. 29) ostatecznie, jako urzędujący członek Rady nadzorczej, postanowienia Dyrekcji co do dawania uprocentowanych zaliczek, co do eskontowania weksli i dawania pożyczek z kasy zaliczkowej.

§. 57.

Do ważności uchwały potrzeba aby wszyscy we Lwowie obecni członkowie byli zawiadomieni o odbyć się mającym posiedzeniu, w sposób, jaki Rada nadzorcza poprzednio ustanowi, i aby na posiedzeniu oprócz przewodniczącego było obecnych przynajmniej dwóch członków głosujących.

§. 58.

Uchwały zapadają absolutną większością głosów. W razie równości głosów, to zdanie staje się uchwałą, do którego przystąpił przewodniczący. Jeżeli uchwały odnoszą się do następujących przedmiotów, jako to:

1. Udzielanie pożyczek lub nabywanie wierzytelności hipotekowanych w kwocie wyżej 20.000 złr. w. a.,
 2. Wezwanie do wpłat na akcje,
 3. Założenia lub rozwiązania filji i ajencji,
 4. Powiększenia kapitału akcyjnego,
 5. Zmiany statutów,
 6. Przedłożenia bytu Towarzystwa,
 7. Rozwiązania Towarzystwa przed oznaczonym czasem,
 8. Oddalenia dyrektora,
 9. Podań lub wniosków co do interesów wymienionych w §. 7. liczba 11 —
- wówczas potrzebna jest na posiedzeniu obecność najmniej czterech członków głosujących oprócz przewodniczącego.

§. 59.

Z posiedzeń Rady nadzorczej spisany będzie protokół, który przewodniczący i jeden z członków Rady nadzorczej ma podpisywać. W tym protokole mają być obecni członkowie poszczególnie wymienieni a zapadłe uchwały i rezultat głosowania dokładnie podany.

§. 60.

Członkowie Rady nadzorczej są odpowiedzialni za swe głosowanie i urzędowanie tak jak inni pełnomocnicy.

§. 61.

Członkowie Rady nadzorczej otrzymują za swą czynność na posiedzeniach marki obecności. Za każdą taką markę ustanawia się wynagrodzenie aż do pierwszego Walnego zgromadzenia na 10 złr. w. a., a za funkcje urzędującego członka Rady nadzorczej po 5 złr. w. a. dziennie.

Później ustanawia Walne zgromadzenie wysokość tego wynagrodzenia na przeciąg lat pięciu. Prócz tego pobierać będą członkowie Rady nadzorczej ustanowioną w §. 72. tantjeme, która między nich według uchwały Rady nadzorczej rozdzieloną będzie.

C) Walne zgromadzenie.

§. 62.

Zebrane wedle przepisu Walne zgromadzenie Towarzystwa reprezentuje ogół akcjonariuszów. Walne zgromadzenie jest albo zwyczajne, albo nadzwyczajne; jedno i drugie zwołuje Rada nadzorcza.

Zwyczajne Walne zgromadzenie zbiera się regularnie co roku w miesiącu marcu lub kwietniu. Zwoływanie nadzwyczajnych zgromadzeń walnych może uchwalać Dyrekcja, Rada nadzorcza, lub samo Walne zgromadzenie. Nadzwyczajne Walne zgromadzenie zwołane być musi, jeśli jeden lub więcej akcjonarju-

szów, których akcje (kwity tymczasowe) wynoszą razem dziesiątą część kapitału zakładowego, zażądają tego osobnem przez nich podpisanem podaniem z oznaczeniem celu i powodów zwołania, a zarazem złożą swe akcje w kasie Towarzystwa. Takie nadzwyczajne Walne zgromadzenie musi być zwołane najpóźniej w przeciągu 14 dni po wniesieniu podania.

Również powinno być zwołane nadzwyczajne Walne zgromadzenie, jeżeli po upływie pierwszych pięciu lat wystąpiło z Rady nadzorczej czterech lub więcej członków.

Zwoływanie wszelkich Walnych zgromadzeń następuje przez ogłoszenie ze strony Rady nadzorczej, umieszczone w dziennikach, w §. 5. i 6. wymienionych.

Ogłoszenie to dokonaniem być ma najmniej na czterydzieści i dwa dni przed dniem, do zebrania ustanowionym, a w niem podane być mają do wiadomości cel zwołania, jako też i przedmioty obrad.

§. 63.

W każdym Walnem zgromadzeniu głos mają ci akcjonariusze, którzy przynajmniej na 4 tygodnie przed zebraniem się zwyczajnego lub nadzwyczajnego zgromadzenia, złożyli nadające im prawo głosowania akcje (kwity tymczasowe) wraz z niezapadłemi jeszcze kuponami w kasie Towarzystwa, lub w innych miejscach, które Rada nadzorcza przy ogłoszeniu zwołania wyznaczy.— Na złożone akcje (kwity tymczasowe) wydane im będą kwity i karty legitymacyjne do wstępu na zgromadzenie.

Wykazanie się z prawa głosowania powinno nastąpić przynajmniej na 8 dni przed zebraniem się zgromadzenia.

§. 64.

Przy każdym Walnem zgromadzeniu należy wygotować spis akcjonariuszów, którzy złożyli swe akcje. Spis takowy w miejscu zebrania na widok publiczny

wystawiony być ma, a w nim obok imienia każdego akcjonarjusza, podaną będzie ilość akcyj, które złożył, i ilość głosów, do których ma prawo.

§. 65.

Każdy akcjonarjusz ma prawo do tylu głosów, ile razy po 10 akcyj złożył. Żaden jednak akcjonarjusz, bez względu, czy w własnym imieniu, czy jako pełnomocnik głosuje, i żaden pełnomocnik, czy jednego czy więcej akcjonarjuszów, więcej niż 50 głosów mieć nie może.

§. 66.

Prawo głosowania na Walnem zgromadzeniu może wykonywać akcjonarjusz tak osobiście, jak też i przez umocowanie drugiego akcjonarjusza mającego prawo głosowania. Wyjątkowo mogą być zastąpieni małoletni przez swego opiekuna, zostający pod kuratelą przez swego kuratora, kobiety przez pełnomocnika, spółki handlowe przez jednego z prowadzących firmę ich stowarzyszenia, w ogóle przez członka do tego umocowanego, osoby moralne przez jednego z swych przełożonych, chociażby ci nie byli sami akcjonarjuszami.

Z prawa do głosowania wykazać się potrzeba najmniej na 8 dni przed Walnem zgromadzeniem.

§. 67.

Do powzięcia prawomocnej uchwały na Walnem zgromadzeniu, potrzebna jest obecność przynajmniej 20 członków, i ci muszą mieć prawo do dania przynajmniej 100 głosów.

W braku takiej ilości, nastąpi nowe zwołanie Walnego zgromadzenia, w którym to razie publiczne ogłoszenie ma nastąpić tylko na czternaście dni, a deponowanie akcyj, dających prawo głosowania, na 8 dni przed dniem do Walnego zgromadzenia wyznaczonym.

Do ważności uchwał, powziętych na takim po raz drugi zwołanem zgromadzeniu, nie potrzeba już obecności pewnej oznaczonej liczby członków i głosów.

Walne zgromadzenie może na takim po raz drugi zwołanem zebraniu uchwalać tylko co do tych przedmiotów, które były na porządku dziennym pierwszego zebrania.

§. 68.

Każdemu Walnemu zgromadzeniu przewodniczy prezydent lub wice-prezydent Rady nadzorczej albo w zastępstwie tegoż najstarszy członek Rady nadzorczej. Przewodniczący ustanawia porządek przedmiotów obrad, kieruje obradami, wzywa do głosowania i mianuje sekretarza.

Skrutatorami mianowani będą ci dwaj akcjonariusze, którzy najwięcej akcji reprezentują, a gdyby ci tego obowiązku przyjąć nie chcieli, to najbliżej po nich następujący. Między akcjonariuszami równe prawo mającymi, rozstrzyga los, jeżeliby się sami między sobą zgodzić nie mogli.

§. 69.

Zakres działania Walnego zgromadzenia jest następujący :

- a) Walne Zgromadzenie słucha sprawozdania z zarządu i o stanie spraw Towarzystwa, i wydaje o tem uchwałę; oraz uchwała o wysokości dotacji funduszu zapasowego i o dywidendzie mającej przypaść na każdą akcję.
- b) Wybiera w razie potrzeby członków Rady nadzorczej, w którym to celu ma być przedłożony spis akcjonariuszów głos mających, i wyznacza wynagrodzenie członkom Rady nadzorczej za marki obecności.
- c) Słucha uwag i wniosków co do zarządu funduszami Towarzystwa, jako też co do rachunków Towarzystwa, i wydaje o tem uchwały.

- d) Wrazie gdyby rachunki i bilanse nie były zaraz zatwierdzone, Walne zgromadzenie wybiera wydział rewizyjny do zbadania tychże i do zdania sprawy na następującem Walnem zgromadzeniu.
- e) Walne zgromadzenie ma prawo wydawania uchwał względem pociągnięcia do odpowiedzialności wobec Towarzystwa Dyrekcji i Rady nadzorczej, i względem kroków mających się tym celem przedsięwziąć. Do wykonania tych uchwał może Walne zgromadzenie wybrać pełnomocników.
- f) Walne zgromadzenie uchwała względem wniosków Rady nadzorczej co do emisji nowych akcji, jak i co do dalszych wpłat na wydane już akcje; względem zmiany statutów, względem założenia lub zniesienia filji, względem przedłużenia bytu Towarzystwa, jako też względem jego rozwiązania przed upływem czasu statutem oznaczonego, z zastrzeżeniem przyzwolenia rządowego.
- g) Ma prawo uchwalić zwołanie nadzwyczajnego Walnego zgromadzenia dla narad i uchwał w przedmiotach do jego zakresu działania należących.

§. 70.

Na Walnem zgromadzeniu obrady prowadzić się będą tylko nad temi przedmiotami, które oznaczone są w programie, przy zwołaniu ogłoszonym. Wnioski o przedmiotach należących do zakresu działania Walnego zgromadzenia, zapowiedziane najdalej do dnia 1. stycznia przynajmniej przez 20 akcjonariuszów, którzy swe prawo głosowania podług §. 70. wykazali, należy wziąć w program następnego zwyczajnego Walnego zgromadzenia.

Na samem Walnem zgromadzeniu takowe wnioski wówczas tylko czynione być mogą, jeśli poparte będą od 20 przynajmniej akcjonariuszów prawo głosu mających.

Nie wolno jednak nad niemi uchwałę powziąć zaraz; lecz jedynie oznaczyć należy, na którym przy-

szłem Walnem zgromadzeniu wnioski takowe wzięte być mają pod obradę.

§. 71.

Uchwały Walnego zgromadzenia zapadają zwykle absolutną większością głosów. Przy równości głosów, to zdanie staje się uchwałą, do którego przystąpił przewodniczący. Wspomniane jednak w §. 69. pod *f*) uchwały powzięte być mogą jedynie większością głosów trzech czwartych części głosujących.

§. 72.

Wszystkie wybory odbywają się pisemnem głosowaniem przez kartki. Jeżeli przy jakim wyborze przy pierwszym głosowaniu nie osiągnięto absolutnej większości głosów, nastąpi ściślejsze głosowanie z pomiędzy tych członków, którzy przy pierwszym głosowaniu otrzymali największą ilość głosów; a mianowicie w takim razie bierze się do ściślejszego wyboru podwójną ilość członków, jeszcze wybrać się mających. Przy równej liczbie otrzymanych głosów rozstrzyga ilość posiadanych akcji, przy równej liczbie akcji rozstrzyga los.

Z wyjątkiem wyborów, głosowanie odbywa się przez podnoszenie rąk, a w razie zachodzącej wątpliwości, próbą przeciwną albo imiennie.

§. 73.

Zapadłe według statutów uchwały Walnego zgromadzenia obowiązują wszystkich akcjonariuszów. Protest lub odwołanie się akcjonariuszów przeciw tym uchwałom nie ma miejsca.

§. 74.

O rozprawach Walnego zgromadzenia spisany będzie protokół, do którego przyłącza się wykaz obecnych członków. Protokół takowy, w którym zapisane być mają tylko rezultaty rozpraw, podpisują: przewodniczący, skrutatorowie i sekretarz. Rządowemu komisarzowi zastrzega się prawo podpisania.

§. 75.

Zamknięcie rachunków i bilans majątkowy Towarzystwa wraz ze wszystkimi odnośnemi dokumentami, mają być do przejrzenia złożone w biurze Towarzystwa przynajmniej na 3 dni przed Walnem zgromadzeniem. Każdemu akcjonariuszowi, który się wykazał z prawa głosowania, wolno jest wziąć jeden egzemplarz zamknięcia rachunków i bilansu.

Po odbyciu Walnego zgromadzenia ogłoszony będzie jak można najspieszniej protokół rozpraw wraz z zamknięciem rachunków i bilansem majątkowym.

Oprócz tego ogłasza Towarzystwo przynajmniej co kwartał stan danych pożyczek hipotecznych, listów hipotecznych i asygnat kasowych.

Rozdział V.

Bilans, podział zysku, fundusz zapasowy.

§. 76.

Rok obrotowy zakładu poczyna się 1. stycznia, a kończy z ostatnim grudnia. Przy końcu każdego roku obrotowego, a za pierwszym razem, gdyby zakład w ciągu roku otworzono, przy końcu następnego roku obrotowego, spisany będzie ogólny inwentarz czynnego i biernego stanu Towarzystwa, i bilans będzie zdziałany.

Przytem stanowi się, że koszta założenia i pierwszego urządzenia zakładu, rozdzielone będą w równej mierze jako ciężar na pierwsze 10 lat obrotowych.

Rada nadzorcza układa rachunki Towarzystwa, które potem Walnemu zgromadzeniu do zatwierdzenia przedłożone będą.

Prócz tego zestawiony być ma przy końcu każdego półrocza przedwstępny przegląd stanu Towarzystwa.

Jako zasadę stanowi się, że bilans połączonej z galicyjskim Bankiem hipotecznym kasy zaliczkowej, osobno zdziałany być ma.

§. 77.

Zysk zakładu stanowi dochód czysty, jaki się okaże po straceniu wszystkich wydatków. Z zysku przede wszystkim wydziela się dla akcjonariuszów 5% od wpłaconego kapitału. Z nadwyżki zaś najpierw

- a) przekazuje się na fundusz zapasowy najmniej 5%, najwięcej zaś 10% według uchwały Walnego zgromadzenia, powziętej na wniosek Rady nadzorczej;
- b) wydziela się tantjema, z której pobierają przez pierwsze lat 10, założyciele jako tacy 10%, członkowie Rady nadzorczej 5%, a dyrektorowie i urzędnicy zakładu 5%. Po upływie tych pierwszych lat dziesięciu ustaje prawo założycieli jako takich do pobierania tantjemy, a Walne zgromadzenie oznaczy tantjemę dla Rady nadzorczej, dyrektorów i urzędników zakładu;
- c) reszta nadwyżki jako superdywidenda rozdzieloną będzie między akcjonariuszów.

Wypłata dywidendy i superdywidendy odbywa się corocznie dnia 1. lipca. Rada nadzorcza może jednak, przekonawszy się dostatecznie o rezultatach ubiegłego roku, kazać już wcześniej wypłacić akcjonariuszom zaliczkę na dywidendę i superdywidendę.

§. 78.

Dywidendy niepobrane przez pięć lat od dnia w którym były płatne, przepadają na rzecz Towarzystwa.

§. 79.

Towarzystwo zakłada dla galicyjskiego Banku hipotecznego i dla połączonej z nim kasy zaliczkowej fundusz zapasowy, który wpływami, wskazanymi w §. 77. wzrósć może do wysokości 30% wpłaconego gotówką kapitału zakładowego.

Fundusz zapasowy jest własnością Towarzystwa; będzie używany do interesów przepisanych statutami i oprocentowany po 4 od sta rocznie.

Skoro fundusz zapasowy dojdzie do wysokości wyżej wskazanej i dopóki w tej wysokości się utrzyma, ustają wpływy powyżej wymienione, jakoteż oprocentowanie funduszu zapasowego.

Jeźliby którego roku czysty dochód zakładu nie wystarczał na opłatę 5⁰/₀ procentu od wpłaconego kapitału Towarzystwa, w takim razie uzupełni się brakująca kwota z funduszu zapasowego, dopóki tenże nie spadnie poniżej 10⁰/₀ wpłaconego kapitału Towarzystwa.

Jeśli fundusz zapasowy tym sposobem został zmniejszony, natenczas znów przekazane mu być muszą wyżej wspomniane wpływy, dopóki nie osiągnie wysokości 30⁰/₀ wpłaconego kapitału akcyjnego.

§. 80.

Podział tantiemy między dyrektorów i urzędników zakładu uskutecznia Rada nadzorcza podług osobnego regulaminu.

§. 81.

Zastrzeżona dla założycieli na pierwsze lat 10 tantiema 10⁰/₀, również jak należący się im w pierwszych 10 latach zwrot kosztów założenia i urządzenia zakładu, przypada w razie, gdyby który z założycieli w ciągu tych 10 lat zmarł, jego spadkobiercom w takiej części, jaka się jemu jeszcze należy.

Rozdział VI.

Spory ze stosunku Towarzystwa.

§. 82.

Spory, któreby wynikały ze stosunku Towarzystwa pomiędzy Towarzystwem według statutów przez organa swe działające a pojedynczymi akcjonariuszami, lub pomiędzy organami Towarzystwa lub pomiędzy akcjonariuszami w sprawie ze stosunków Towarzystwa wy-

plywającej, wyniesione być winne przed sąd polubowny, do którego każda strona spór wiodąca wybiera jednego sędziego polubownego, z członków mających głos na najbliższem Walnem zgromadzeniu.

Za Towarzystwo wybiera sędziego polubownego Rada nadzorcza, za Radę nadzorczą jej prezydent, za Dyрекcję pierwszy dyrektor.

Jeżeliby która strona w 8miu dniach po zawezwaniu przez stronę przeciwną albo jej pełnomocnika, swego sędziego polubownego nie wymieniła, wówczas wybierze obydwóch sędziów polubownych ta strona, od której wyszło wezwanie. Zanim obaj sędziowie polubowni swą czynność rozpoczną, winni zamianować pisemnie bezstronnego i właściwego superarbitra.

Jeżeliby obadwaj sędziowie polubowni w przeciągu 14 dni po swem zamianowaniu nie wybrali superarbitra, w takim razie oznaczy go los z pomiędzy 4 osób, które wybiera po dwóch każda z stron spór wiodących.

Jeżeliby jedna strona te dwie osoby do wyboru superarbitra sędziom polubownym oznaczyła, druga zaś strona w przeciągu dni 14 od dnia tego oznaczenia nie wymieniła od siebie drugich dwóch osób, w takim razie wybierze pierwsza strona superarbitra z dwóch przez nią oznaczonych osób.

Jeżeli sędziowie polubowni w przeciągu 90 dni po wytoczeniu przed nich sporu, nie zgodzili się na wyrok, powinien spór przedłożonym być superarbitrowi. Sędziowie polubowni a odnośnie i superarbitr mają prawo przeglądać książki, papiery i rachunki Towarzystwa, odnoszące się do przedmiotu sporu, wysłuchać strony i działać nawet w nieobecności jednej lub obu stron, jeżeli to za stosowne uznają.

Superarbitr ma zawyrokować w 30 dniach po wytoczeniu przed nim sprawy. Koszta połączone z postępowaniem sądu polubownego, oznaczają sędziowie polubowni, a odnośnie superarbitr, a jeżeli inaczej nie postanowiono, ponosi je każda strona za siebie.

Wyrok sędziów polubownych lub superarbitra, który przy wydaniu onego nie są związani do pewnego

porządku postępowania, jest dla obu stron i ich prawnych następców obowiązującym i wykonalnym, a strony spór wiodące, zrzekając się wszelkiego zażalenia i apelacji, niemniej każdego dalszego odniesienia się do zwykłych sądów, winne poddać się bezwarunkowo temu wyrokowi.

§. 83.

Spory, dotyczące interesu ogólnego akcjonariuszów, nie mogą być wytoczone przez pojedynczych akcjonariuszów, lecz tylko za uchwałą Walnego zgromadzenia w sposób wskazany w §. 69.

Rozdział VII.

Rozwiązanie i likwidacja.

§. 84.

Towarzystwo rozwiązać się ma po upływie ustanowionych w §. 5 lat 90ciu, jeżeli przedłużenia bytu jego Walne zgromadzenie nie uchwali a Najjaśniejszy Pan nie potwierdzi.

Pytanie, czy ma być wniesiona prośba do rządu o przedłużenie bytu, powinno być przedłożone Walnemu zgromadzeniu najdalej w przedostatnim roku trwania koncesji.

§. 85.

Gdyby utracono fundusz zapasowy i połowę kapitału Towarzystwa, w takim razie Walne zgromadzenie bezzwłocznie zwołać się mające uchwalić może rozwiązanie Towarzystwa według §. 69. lit. f), jeźliby rozwiązanie takowe władza administracyjna państwa z urzędu nie postanowiła.

§. 86.

Wniosek względem rozwiązania Towarzystwa przed upływem czasu koncesyjnego mogą uczynić: Rada nadzorcza, lub pewna liczba akcjonariuszów, którzy z po-

siadania przynajmniej połowy akcyj wykazać się muszą; jednakowoż na Walnem zgromadzeniu w tym celu zwołać się mającem, powinno być reprezentowanych przynajmniej $\frac{2}{3}$ części akcyj, a rozwiązanie uchwalone większością $\frac{3}{4}$ głosów obecnych.

§. 87.

W razie rozwiązania Towarzystwa, Walne zgromadzenie uchwała sposób likwidacji i wybiera na likwidatorów trzech akcjonariuszów prawo głosowania mających, do Rady nadzorczej nienależących, i dwóch członków Rady nadzorczej, którym udziela potrzebne upoważnienia i instrukcje.

Oдноśna uchwała Walnego zgromadzenia wymaga aprobaty rządu.

Gdyby Walne zgromadzenie nie uchwaliło powyższych postanowień, albo nie poddało się w tym względzie warunkom i żądaniom rządu, w takim razie odbędzie się likwidacja według ogólnych przepisów prawnych.

§. 88.

Likwidatorowie mają likwidację bezzwłocznie rozpocząć i przeprowadzić, i zdać sprawę najbliższemu Walnemu zgromadzeniu z zamknięcia interesów i z dalszych kroków rozwiązania.

Walnemu zgromadzeniu przysługują w czasie likwidacji te same atrybucje, jak w czasie prowadzenia interesów.

§. 89.

Likwidatorowie mogą na zasadzie uchwały Walnego zgromadzenia i za przyzwoleniem rządu, prawa i zobowiązania rozwiązanego Towarzystwa przenieść na inne Towarzystwo (art. 215 Ustawy handlowej.)

§. 90.

Wraz z zamianowaniem likwidatorów ustaje działalność Rady nadzorczej i jej upoważnienie.

§. 91.

Gdyby przy rozwiązaniu Towarzystwa jakie spory wynikły, takowe załatwione być mają przez sąd polubowny w sposób wskazany w rozdziale VI.

Rozdział VIII.**Nadzór rządowy.**

§. 92.

Rząd wykonuje prawo nadzoru przez swego komisarza, który przestrzega, aby Towarzystwo nie przekraczało granic udzielonej mu koncesji i sankcjonowanych statutów. W tym celu ma tenże prawo w każdym czasie wglądać w prowadzenie interesów zakładu, w dotyczące rachunki i inne dokumenta, i być obecnym na wszystkich zebraniach, o ile to uzna za potrzebne; w szczególności zaś jest obowiązany być obecnym na każdym Walnem zgromadzeniu.

§. 93.

Rządowy komisarz ma prawo zaprotestowania przeciw każdej uchwale Dyrekcji, Rady nadzorczej i Walnego zgromadzenia, jeżeli sądzi, iż ta uchwała narusza lub przekracza statuta. Wykonanie takiej uchwały wymaga decyzji wyższej Władzy; dopóki ta decyzja nie nastąpi, wykonanie pozostaje w zawieszeniu.

§. 94.

Komisarz rządowy ma szczególniej czuwać nad wydawaniem listów hipotecznych, wskazanych w §. 7. pod nr. 3. i nad zachowaniem objętych statutami przepisów tak co do wydawania tych listów, jak i co do bezpieczeństwa interesów hipotecznych.

Każdy taki list hipoteczny ma komisarz rządowy podpisać.

Za wynikające ztąd czynności opłacać będzie Towarzystwo skarbowi państwa roczną kwotę ryczałtową, którą rząd sam oznaczy.

Rozdział IX.

Porządek czynności.

Regulamin.

Część 1.

O interesach hipotecznych.

§. 95.

C. k. uprzywilejowany galicyjski akcyjny Bank hipoteczny udziela pożyczki na hipoteki właścicielom nieruchomości wciągniętych w księgi publiczne, na czas dłuższy lub krótszy, a to za spłatą kapitału bądź naraz, bądź w ratach, lub przez umorzenie (Annuitaeten).

§. 96.

Pożyczki dawane będą według umowy z wypożyczającym w gotowiźnie lub w listach hipotecznych.

Pożyczki hipoteczne w gotowiźnie, mogą być dane tylko w walucie austriackiej; i tak oprocentowanie jak i zwrot onych także tylko w walucie austriackiej umówiony i uiszczony być może.

§. 97.

Zakład nie daje pożyczki hipotecznej niżej 500 zlr. waluty austriackiej; kwota pożyczki musi być podzielna przez 100.

§. 98.

Zakład tylko wtenczas dawać może pożyczki, jeżeli takowa na hipotece zupełnie jest zabezpieczoną, to jest: jeżeli pożyczka z doliczeniem ciężarów na ofiarowanej hipotece już będących, nie przenosi połowy

wartości hipoteki, albo jeżeli intabulowani wierzyciele i tychże wierzycieli wierzyciele mocą oświadczenia za-intabulować się mającego, odstąpią zakładowi pierwszeństwo hipoteczne dla udzielić się mającej pożyczki, i dla praw zakładu według statutów z nią połączonych, tak, aby pożyczka wraz z określonymi statutem prawami w pierwszej połowie wartości hipoteki zupełne bezpieczeństwo znalazła.

§. 99.

Oprócz tego, domy natenczas tylko mogą być przyjęte za hipotekę, jeśli są asekurowane w Towarzystwie zabezpieczeń ogniowych, wymienionem przy zezwoleniu pożyczki.

§. 100.

Nieruchomości prawem od egzekucji wyjęte, kopalnie, oraz teatra wyłączają się od udziału w pożyczkach hipotecznych zakładu. Na lasy, lub na inne realności, z których przychód oparty na plantacji, pożyczki hipoteczne udzielone być mogą jedynie do wysokości trzeciej części wartości.

§. 101.

Wartość hipoteki wyprowadzić można z sądowych oszacowań, z wykazów kilkuletnich przychodów lub z kontraktów kupna.

Jako wartość gruntów przyjąć można 100krotną kwotę zwyczajnego podatku gruntowego wraz z dodatkiem $\frac{1}{3}$ części; zaś jako wartość domów czynsz przynoszących, których stan dobry jest udowodniony, tę kwotę, jaka się okaże strącając $\frac{1}{3}$ z przeciętnego dochodu ostatnich lat sześciu, a obracając resztę na kapitał po 6 $\frac{0}{0}$.

§. 102.

Prócz tego zastrzega sobie jeszcze zakład wolność przekonania się przez swoje organa o wartości ofiarowanej hipoteki. Ubiegający się o pożyczkę po-

nosi kosztu takiego dochodzenia wartości. Dochodzenie to tylko z przyzwoleniem jego nastąpić może.

Wszakże na zasadzie takiego dochodzenia, nie może być przyjętą wyższa wartość za podstawę do pożyczki, niżeli ta, która się okaże wedle wskazówek w §. 101 oznaczonych.

§. 103.

Zakład nabywać będzie także kapitały w tabuli krajowej lub księgach gruntowych hipotekowane, jeżeli takowe zabezpieczone są w sposób w §§. 98. i 100. oznaczony i jeśli przytem zabezpieczone będą wszystkie prawa zakładu, które temuż według statutów przy każdej pożyczce przyznane być muszą.

Jeżeli się więc te prawa nie okażą przyznane w pierwotnym zapisie długu, albo jeżeli takowy nie jest sądownie lub przez notariusza legalizowany, wtedy zapis długu musi w tym względzie być uzupełniony odpowiednim dodatkowym oświadczeniem właściciela realności za hipotekę służącej. Również mają następujący hipoteczni wierzyciele przyznać pierwszeństwo nabyć się mającej wierzytelności i ustąpić zakładowi pierwszeństwo co do praw przyznanych wspomniane dodatkowym oświadczeniem.

Wszystkie oświadczenia mające się zeznać przez dłużników, czyli właścicieli hipotek i przez następujących wierzycieli, muszą być legalizowane przez sąd, albo przez notariusza i wciągnięte do ksiąg publicznych.

§. 104.

Podania o udzielenie pożyczek hipotecznych, jakoteż o nabycie wierzytelności hipotekowanych rozstrzyga Dyrekcja z zastrzeżeniem zatwierdzenia przez Radę nadzorczą.

§. 105.

Jeżeli na podanie nastąpiła uchwała odmowna, strona o niej zawiadomioną będzie bez udzielenia powodów odmowy.

§. 106.

Jeżeli na podanie nastąpi przyzwolenie pożyczania mniejszego kapitału lub za wypełnieniem pewnych warunków, wyznaczy się zarazem termin, w przeciągu którego strona ma oświadczyć, że przyjmuje pożyczkę w mniejszej ilości, lub wykazać się z dopełnienia warunków.

Jeśli strona w wyznaczonym terminie odpowiedzi nie da, uważać się to będzie jako milczące oświadczenie, że nie chce przyjąć mniejszej pożyczki lub dopełnić podanych warunków.

Później wniesione oświadczenie strony, a nawet późniejsze dopełnienie podanych warunków nie nadaje jej prawa żądania od zakładu dopełnienia przyrzeczenia, danego z ograniczeniem lub warunkowo.

§. 107.

Jeżeli przyzwolenie pożyczki lub nabycie kapitału zawisłem się uczyni od warunków, aby zakład przez swoje organa nabył przekonania o wartości ofiarowanej hipoteki (§. 102), w takim razie oznajmi się oraz stronie kwota, jaką na pokrycie kosztów dochodzenia takiego złożyć ma, i termin, w jakim uiszczenie tej kwoty nastąpić powinno. Upływ tego terminu bezskuteczny, ma skutki, wykazane w §. 106.

§. 108.

Zapis długu, jakoteż owe dokumenta, które zeznane będą w wypadkach w §. 98 i 103 wymienionych, legalizowane być mają sądownie lub przez notariusza.

§. 109.

Zakład ma prawo przyjąć na siebie zapłatę podatków, rent i procentów od kapitałów ciążących na hipotecę, na którą dał pożyczkę, oraz zapłatę premij asekuracyjnych, i ułożyć się z towarzystwami asekuracyjnymi o ewentualną wypłatę zakładowi sumy asekurowanej na rachunek asekurowanego w myśl §. 111.

§. 110.

Dłużnikowi wolno spłacić kapitał w całości lub częściowo przed upływem terminu wypłaty, postanowionego w zapisie długu, jeżeli kwota do spłaty ofiarowana całkowicie, podzielna jest przez 100 i jeżeli dłużnik kwotę tę przynajmniej na sześć miesięcy przed tem wypowiedzie, podaniem sądownie lub przez notariusza legalizowanym, albo jeśli zapłaci umówione procenta za czas do terminu wypowiedzenia jeszcze nieupłyniony.

Jeżeliby dłużnik kapitału po upłynionym czasie wypowiedzenia nie złożył, uważanym będzie, jakoby uchybił terminu w zapisie długu ustanowionego.

§. 111.

Jeżeli w rzeczywistości, na którą zakład pożyczkę dał, zmiana zajdzie w skutek klęski elementarnej, względem której zakład asekurację przyjął i wypłatę sumy asekurowanej dla siebie zastrzegł, w takim razie właściciel obowiązany będzie uszkodzoną realność do pierwotnego stanu przywrócić w ciągu roku, który to termin przedłużony być może przez Radę nadzorczą, inaczej zakładowi służy prawo zatrzymania na zaspokojenie swoich wierzytelności kwoty asekuracyjnej, o ile ona takowych nie przenosi. Po zrestaurowaniu realności zakład zwróci dłużnikowi sumę asekuracyjną z potrąceniem wypłat tymczasowo na rzecz zakładu przypadłych, a to albo od razu, po dokonanej restauracji, albo też w miarę postępującej restauracji ratami odpowiedniami bezpieczeństwu, jakie dają części nowo zrestaurowane.

§. 112.

Spłata procentów od pożyczek hipotekowanych jako też kwot umorzenia uiszczoną być musi w gotowiznie, albo zapadłymi kuponami listów hipotecznych zakładu.

Antycypowane spłaty kapitału pożyczek, danych listami (§. 110.), mogą być także uiszczone *al pari* w li-

stach hipotecznych zakładu, a to z kategorii oznaczonej przy zawarciu pożyczki.

§. 113.

Jeżeli zapłata procentów albo kapitału, rat kapitału lub rat umorzenia w terminie nie nastąpi, zakład ma prawo ściągnięcia zaraz całej pożyczki.

Część 2.

O listach hipotecznych.

§. 114.

Listy hipoteczne są dokumenta, mocą których zakład zabezpiecza właścicielowi tychże oprocentowanie i spłatę kapitału wedle postanowień, podanych w tychże listach hipotecznych.

§. 115.

Każdy list hipoteczny będzie podpisany przez Dyrekcję, tudzież przez jednego członka Rady nadzorczej i jednego kasjera zakładu, będzie oraz opatrzony pieczęcią zakładu i potwierdzeniem rządowego komisarza, że list hipoteczny ma pokrycie stosownie do statutów.

§. 116.

Rękojmię punktualnego oprocentowania i spłaty kapitału listów hipotecznych stanowią przedewszystkiem kapitały hipotekowane, a prócz tego wszystek ruchomy i nieruchomy majątek zakładu.

§. 117.

Listy hipoteczne nie mogą być wystawione na mniejszą kwotę niż na 100 złr. w. a.

§. 118.

Listy hipoteczne mogą być wystawione z terminem oznaczonym, lub z terminem przez losowanie oznaczyć

się mającym. Bez osobnego zezwolenia rządu termin wypłaty oznaczonym być nie może na czas krótszy jak 12 miesięcy.

§. 119.

Listy hipoteczne będą wydawane na okaziciela lub na pewne nazwisko.

Listy hipoteczne na okaziciela dodane mieć będą półroczne kupony i talon.

§. 120.

Zakład uznaje posiadacza listu hipotecznego, na okaziciela opiewającego, i kuponu za właściciela tegoż.

§. 121.

Procenta od listów hipotecznych opiewających na pewne nazwiska, wypłaca zakład za kwitem, jeżeli tenże zawiera wszystkie istotne znamiona listu hipotecznego (numer, kwotę kapitału, stopę procentową i datę), tudzież istotny termin wypłaty i istotną kwotę procentów, i podpisany jest przez tego, na kogo opiewa list hipoteczny.

§. 122.

Zakład uznaje wprawdzie tego, na kogo opiewa list hipoteczny, za właściciela onegoż, i wymaga w każdym razie, gdy idzie o przeniesienie własności na kogo innego lub o wypłatę procentów albo kapitału, żeby cesja a względnie kwit przez właściciela był podpisany; jednakowoż nie ręczy za prawdziwość podpisu.

§. 123.

Jeżeli właściciel listu hipotecznego w podaniu przed odebraniem, albo przy odebraniu onegoż pisemnie wniesionem, lub w podaniu, do którego dołączony jest list hipoteczny, zażąda, by jedynie ów podpis za prawdziwy był uważany, który sądownie lub notarialnie jest legalizowany, w takim razie zakład ręczy, że uiszcza pro-

centa, wypłaci kapitał, przepisze lub zamieni list hipoteczny tylko temu, który przedłoży podpis zatwierdzony w sposób wyżej określony.

§. 124.

Co do listów hipotecznych opiewających na imię gmin, albo innych pod opieką władz zostających korporacyj lub instytutów, żądane będą kwity zaopatrzone pieczęcią właścicieli. Jeżeli zaś idzie o wypłatę lub ustąpienie kapitału albo zamianę listu hipotecznego na inny, opiewający na okaziciela, przedłożone być ma zezwolenie władzy opiekuńczej.

§. 125.

Jeżeli list hipoteczny wyraźnie opiewa na imię małoletniego, albo zostającego pod kuratelą, w takim razie kwity mają być podpisane przez opiekuna albo kuratora, który się z swego upoważnienia wylegitymować ma.

W innych wypadkach wzmiankowanych w §cie 124 wykazać się należy przyzwoleniem władzy opiekuńczej lub kuratelarnej.

§. 126.

Dyrekcja stanowi, o ile listy hipoteczne na okaziciela opiewające zamienione być mogą na inne, na pewne nazwiska wystawione; również o ile listy hipoteczne na mniejsze sumy, tudzież jakie należności za to uiścić wypadnie.

§. 127.

Gdyby właściciel hipoteki kapitał zakładowi dłużny przed ustanowionym terminem w gotowiznie wypłacił, zakład postarać się winien, aby równa spłaconemu kapitałowi kwota w listach hipotecznych z obiegu ściągniętą była, jeżeli spłacona kwota nie została tymczasem ulokowaną na inną hypotekę z należytem zabezpieczeniem.

§. 128.

Listy hipoteczne do losowania przeznaczone, wydawane będą bez pewnego terminu spłaty, spłata tychże nastąpi przez losowanie. Zakład jest obowiązany przeznaczać zawsze tyle listów hipotecznych do wylosowania, ile potrzeba, aby ilość w obiegu będących listów hipotecznych nie przekroczyła miary w §. 7. n. 3. i w §. 9. oznaczonej.

§. 129.

Z losowaniem listów hipotecznych mogą być połączone premie, których kwotę i rozdział Rada nadzorcza oznaczy, z zastrzeżeniem zatwierdzenia dotyczącego planu przez władzę rządową.

§. 130.

Losowanie listów hipotecznych przeznaczonych do spłaty, odbywać się ma publicznie i stwierdzone będzie notarialnie.

§. 131.

Wylosowane numera będą w zakładzie na widok publiczny wystawione, oraz ogłoszone w dziennikach, do ogłoszeń Towarzystwa przeznaczonych, a nadto jeszcze w czasopiśmie „Central-Anzeiger für Handel und Gewerbe.“ Zarazem oznaczony będzie termin do podniesienia zapadłych spłat, od którego ustaje dalsze oprocentowanie wylosowanych listów hipotecznych. Termin takowy nie może być krótszy od trzech miesięcy.

§. 132.

Kupony wylosowanych listów hipotecznych na okaziciela opiekujących, będą wprawdzie i nadal wypłacane, jednak kwota takowych straconą będzie przy spłacie kapitału.

Numera wylosowanych a nieściągniętych listów hipotecznych ogłoszone będą zawsze razem z wykazami każdorazowego losowania, a to z wyraźnym odwołaniem się do niniejszego przepisu.

§. 133.

Wylosowane listy hipoteczne będą zaraz po wypłacie onych naznaczone stemplem, okazującym ich nieważność, a następnie w obecności rządowego komisarza, jednego członka Rady nadzorczej i jednego dyrektora zniszczone.

O akcie zniszczenia będzie sporządzony protokół.

§. 134.

Listy hipoteczne zwrócone zakładowi w skutek wypłaty przed terminem (§. 110) lub przed losowaniem, będą naznaczone właściwym stemplem, i mogą znowu być puszczane w obieg; atoli jedynie w ponownem wydaniu zaopatrzonym wszystkimi w §. 115. wymienionymi podpisami, o ile przeto nie będzie przekroczoną granica w §. 7. b. 3. i w §. 9. przepisana. Jeśli takie listy hipoteczne losowaniu podlegają, wówczas w każdym razie biorą udział w losowaniu.

§. 135.

Procenta, które w trzech latach, a kapitały w listach hipotecznych, które w trzydziestu latach po zapadłym terminie nie będą podniesione, przepadają jako przedawnione na korzyść Towarzystwa, i wypłata ich żądana już być nie może.

Część 3.**O kasie zaliczkowej.**

§. 136.

Z c. kr. uprzyw. galicyjskim akcyjnym Bankiem hipotecznym połączona jest kasa zaliczkowa, której zadaniem będzie, dostarczać za pomocą pożyczek oprocentowanych rzemieślnikom i drobniejszym przemysłowcom, osiadłym w miastach królestwa Galicji i Lodomierji z Wielkiem księstwem Krakowskiem, gotówki potrzebnej czasowo dla przemysłu i gospodarstwa.

§. 137.

Do prowadzenia tego interesu przeznaczają i wydziela się dziesiątą część kapitału akcyjnego.

§. 138.

Interesami kasy zaliczkowej kierują, nadzorują i prowadzą osoby, upoważnione podług Rozdziału IV. do prowadzenia banku hipotecznego; mianowicie: Dyrekcja, Rada nadzorcza i Walne zgromadzenie; interesa te muszą jednak mieć całkiem osobny rachunek w księgach, a dla łatwiejszego przeglądu i bilans osobno zdziałany.

§. 139.

Zysk, któryby się okazał z interesów kasy zaliczkowej, wpisuje się do konta zysku Banku hipotecznego, i rozdziela się podobnie jak zysk z tego Banku. Gdyby zaś z interesów kasy zaliczkowej okazała się strata, takowa odpisaną być ma z kapitału obrotowego tej galezi interesów, kapitał ten jednak uzupełniać należy aż do pierwotnej wysokości z zysków, któreby się w następnych latach okazały, tak, że dopiero po całkowitem jego uzupełnieniu, dalszy zysk policzać się będzie znowu na korzyść Banku hipotecznego.

§. 140.

Kasa zaliczkowa rzemieślnikom i drobniejszym przemysłowcom daje pożyczki w kwocie najmniej 5 zł. w. a. a najwięcej 500 złr. w. a., w gotowiznie, a mianowicie każdą pożyczkę w kwocie podzielnej przez 5, i zawsze na pewną oznaczoną ilość tygodni, i umawia się z dłużnikiem tak o wysokość procentu, jak i o sposoby częściowej spłaty kapitału wypożyczonego i procentów.

§. 141.

Umówiona z dłużnikiem stopa procentu ważną jest także co do prolongacji i co do procentów zwłoki, a przy obliczaniu procentów zwłoki czas krótszy od tygodnia bierze się jako cały tydzień.

§. 142.

Niedotrzymanie jednej tylko raty dłużnikowi do spłacenia dozwolonej, obowiązuje biorącego zaliczkę do natychmiastowego zwrotu całego jeszcze dłużnego kapitału, wraz z przypadającymi procentami.

§. 143.

Biorący zaliczkę ma kasie zaliczkowej wystawić własnym kosztem stempłowany zapis długu na kwotę mu wypożyczoną, w którym zapisie ma być wyraźnie wymieniony sposób spłacenia kapitału i procentów.

§. 144.

Kasa zaliczkowa daje pożyczki tylko za odpowiednią poręką lub za złożeniem dostatecznego zastawu.

§. 145.

Poręczyciel przyjąć ma na siebie wraz jako ręczyciel i dłużnik odpowiedzialność za wypożyczony kapitał i umówione procenta, również jak i za dotrzymanie płacić się mających rat, i jako taki winien podpisać zapis długu wspólnie z zaliczkę biorącym; w skutek czego w razie uchybienia terminu ze strony biorącego zaliczkę, kasa zaliczkowa ma prawo pociągnąć do dopełnienia przyjętych obowiązków poręczyciela bądź samego, bądź wspólnie z zaliczkę biorącym.

§. 146.

Jako zastaw dane będą efekta i towary, niepodlegające ani niebezpieczeństwu ognia, ani stłuczeniu lub zepsuciu, i które z powodu swej objętości nie są trudne do przechowania. Rzeczy, których prawne posiadanie jest wątpliwem, lub które nie są przedmiotem targu, w zastaw przyjęte nie będą.

§. 147.

Podania o pożyczkę z kasy zaliczkowej rozstrzyga Dyrekcja z zastrzeżeniem zatwierdzenia ze strony urzędującego członka Rady nadzorczej (§§. 29. i 56.).

§. 148.

W razie odmownej odpowiedzi na podanie o pożyczkę, zawiadamia się o tem stronę, bez przytoczenia powodów odmowy.

Rozdział X.

Postanowienia ogólne.

§. 149.

Towarzystwo ma za godło cesarskiego orła z okólnym napisem: „*Ces. król. uprzyw. galicyjski akcyjny Bank hipoteczny.*“

§. 150.

C. k. uprzyw. galicyjskiemu akcyjnemu Bankowi hipotecznemu i połączonej z nim kasie zaliczkowej przysługują wszystkie dobrodziejstwa pod względem finansowym i sądowniczym, które ustawą z dnia 10. lipca 1865 Nr. 55. D. P. P. i rozporządzeniem z dnia 28. października 1865 Nr. 110 D. P. P., dalej najwyższym postanowieniem z dnia 9. stycznia 1866 Nr. 9. D. P. P., a w końcu ustawą z dnia 14. grudnia 1866 Nr. 161. D. P. P. przyznane zostały zakładom interesa kredytowe prowadzącym.

§. 151.

Akcje i listy hipoteczne mogą być sprzedawane i zastawiane na wszystkich austryjackich giełdach, i kurs ich może być notowany w dzienniku giełdowym.

Powyzsze statuta zatwierdzają się na mocy Najwyższego postanowienia z dnia 12. stycznia 1867.

Wiedeń dnia 29. marca 1867.

Jego ces. król. apost. Mości rzeczywisty tajny Radca, Podkomorzy i Minister

Taaffe m. p.

Dodatek.

Prawo z dnia 10. Lipca 1865,

**względem wyjątków od ogólnych przepisów prawa o
opłatach sądowych, od dokumentów, pism i czynności
urzędowych, zakładom kredytowym przyznać się
mających.**

Ważne dla całej Monarchii.

Za zezwoleniem obu izb Mojej Rady państwa widzę się
spowodowany rozporządzić co następuje:

Artykuł I.

Zakładom kredytowym założonym według praw istnieją-
cych, nadzorowi władz państwa lub urzędów krajowych podle-
gającym, ze względu na użyteczność i rozległość ich operacyj
lub według okoliczności, mogą być ze strony rządu przyznane
ulatwienia, w następujących artykułach wymienione:

Artykuł II.

Może im być przyznana wolność od opłat przy dokumen-
tach, które zakłady stronom lub strony zakładom wydawać mu-
szą tylko w celu zaprowadzonej manipulacji, krom właściwych
dokumentów stanowiących dowody zaszłej czynności prawnej.
W tym celu formularze takowych dokumentów przed ich zapro-
wadzeniem lub zmianą, złożone być muszą administracji finan-
sowej do przejrzania i przyznania im właściwego przymiotu.

Artykuł III.

Zakładom kredytowym ziemskim, bankom hipotecznym i
zakładom mającym prawo do nabycia i sprzedaży dóbr nieru-

chomych, może być przyznana wolność od opłaty stempla od wydawanych listów zastawnych lub innych, tudzież od kuponów, w miarę jak dokumenta te pokryte są wierzytelnościami hipotecznymi, według statutów nabytymi, opłacać zaś mają należności od kwitów na kapitał i procenta, które od dłużników hipotecznych odbierają.

Artykuł IV.

Zakładom w art. I. wymienionym będącym spółkami akcyjnymi lub komandytowemi na akcje, mogą być jeszcze przyznane następujące ułatwienia:

- a) Jeżeli wystawiają akcje imienne, ażeby przypadająca należność bez względu na długość kontraktu spółki według skali 2giej pobierana była.
- b) Ażeby należność od akcyj częściowo w miarę żądanych wpłat i w terminie tychże wpłat każdej z osobna akcji opłacały, natomiast wolno im wystawiać bez stempla dowody na częściowe wpłaty na akcje.

Jeżeli jedna tylko wpłata częściowa żądana, lecz większy wkład dozwolony został, w takim razie należność przypadająca od tych akcyj, na które nastąpiła większa wkładka niż wpłata żądana, opłacana być ma najdalej w 14 dniach po terminie do wpłaty naznaczonym.

- c) Ażeby stempel od kuponów przy terminie tychże bezpośrednio opłacać się mający, w razie jeżeli akcje lub obligacje udziałowe w ogóle lub w części wystawione są na sumę poniżej 500 zlr., w ten sposób obliczony był, jak gdyby ogólna suma tychże akcyj lub obligacyj udziałowych poniżej 500 zlr. na frakje po 500 zlr. rozłożona była.

Artykuł V.

Prawo obecne ustaje z dniem ostatnim grudnia 1866 r.

Artykuł VI.

Minister finansów odbiera polecenie wykonania prawa niniejszego.

W Wiedniu dnia 10. Lipca 1865.

Franciszek Józef m. p.

Aleksander hr. Mensdorf-Pouilly, fmp. m. p.

Plener m. p.

Z najwyższego polecenia: Schurda m. p.

Rozporządzenie ministra stanu i ministra sprawiedliwości z dnia 28. października 1865 roku,

względem wyjątków z pod pospolitego prawa, przysługujących zakładom, które się zajmują czynnościami kredytowymi ;

obowiązujące dla wszystkich Królestw i krajów, z wyjątkiem Królestwa Węgierskiego, Kroacji i Sławonii, tudzież Wielkiego Księstwa Siedmiogrodzkiego.

Na podstawie upoważnienia Jego c. k. Apost. Mości, najwyższem postanowieniem z dnia 28. października 1865 roku udzielonego, stosownie do artykułu drugiego patentu cesarskiego z dnia 20. września 1865 r. rozporządza się co następuje :

Artykuł I.

Zakłady założone według praw obowiązujących, podlegające nadzorowi rządu, które według statutów swych zajmują się czynnościami kredytowymi, przyznane sobie mają ułatwienia w poniższych artykułach wymienione :

Artykuł II.

Księgom tych zakładów, o ile są prowadzone według przepisów księgi pierwszej tytułu czwartego prawa handlowego, przyznaje się w wykazach ich należności, z czynności statutem objętych wypływających, ten sam stopień mocy dowodu, jaki przyznany jest księgom handlowym w sprawach handlowych między kupcami.

Artykuł III.

Zakłady te mają prawo postępowania według art. 310 lub 311 prawa handlowego w ściąganiu należności wypływających z czynności statutami objętych, odnoszących się do złożonego im zastawu, bez względu na to, czyli należność powstała z czynności handlowych z kupcami, lub też czyli nastąpiła umowa na piśmie względem złożenia zastawu.

Przedaż zastawu według art. 310 prawa handlowego nastąpić ma według przepisów §. 47. prawa o zaprowadzeniu kodeksu handlowego.

Zakładom tym przyznaje się zarazem wykonanie prawa zatrzymania (retencji) rzeczy ruchomych i papierów publicznych dłużnika, w których posiadanie przyszły w skutek czynności statutami dozwolonej, według artykułu 313. do 316 prawa handlowego, nawet w razie, jeżeli dłużnik nie jest kupcem i jeżeli należność nie powstała z czynności handlowych.

Wcześniej nabyte prawa trzecich osób na papiery publiczne i inne rzeczy ruchome, które jeden z zakładów wyżej wymienionych objął, w skutek czynności prawem dozwolonej, jako majątek dłużnika, wtenczas tylko mają pierwszeństwo przed pretensjami zakładu, jeżeli prawa te wcześniejsze znane były zakładowi przy objęciu w posiadanie, lub też jawnie poznane być mogły.

Artykuł IV.

Tym z zakładów w art. I. wymienionych, które zajmują się głównie udzielaniem pożyczek na hypotekę lub nabyciem i sprzedażą dóbr nieruchomych, udzielają się przy ściąganiu należności ich hipotecznych już wypłacalnych, następujące przywileje:

- a) Na podstawie obligu oryginalnego legalizowanego i na podstawie wyciągu z ksiąg, przez notariusza lub sądownie poświadczonego, zakład żądać może wydania nakazu płatniczego, bez względu na czas, w którym pretensja ingrosowana została.

Przy tej czynności postąpiono ma być według rozporządzeń z dnia 21. maja 1865 i 12. lipca 1859 r. (D. P. N. 95 i N. 130), termin jednak do zapłaty lub do wniesienia obrony ograniczony być ma do dni 14 bez względu na obecność lub nieobecność dłużnika. Złożenie też pokrycia, w duchu §. 7. rozporządzenia z dnia 12. lipca 1859 r., nie przeszkadza dozwoleniu do zajęcia lub sekwestracji dóbr hypoteką obciążonych.

- b) Jeżeli pretensja hipoteczna zakładowi ostatecznie przysądzona została, zakład może wydzierżawić na publicznej licytacji całe dochody lub część dochodów dóbr zasekwestrowanych. W tym celu zakład proponuje warunki licy-

tacji, a do sądu należy zbadanie tych warunków bez wysłuchania strony przeciwnej, jeżeli zaś warunki okażą się słuszne, sąd takowe zatwierdzić może.

Przy zarządzanej licytacji sąd zarazem oznaczy, komu oddana być ma reszta z ceny dzierżawy, jaka zostanie po spłaceniu z pozycyj uprzywilejowanych, mianowicie podatków i procentów od poprzedzających pozycyj tabularnych i pretensji hipotecznej zakładu.

- c) Jeżeli zakład przystąpić chce do sprzedaży w drodze egzekucji dóbr hipoteką swą obciążonych, w takim razie poprzedniego oszacowania nie potrzeba. Cenę pierwszego wywołania stanowić ma wartość przyjęta według statutów lub według regulaminu przez rząd zatwierdzonego za podstawę do wydania żądanej pożyczki, lub taka wartość, jaka się wykaże z podstawy do ocenienia statutami przepisanej dla ustanowienia ceny pierwszego wywołania na przypadek licytacji.
- d) Jeżeli inny jaki wierzyciel wyrobił już w drodze egzekucji sprzedaż dóbr zahipotekowanych, zwłókl jednak przez dni 14 wykonanie sprzedaży lub podziału ceny z sprzedaży otrzymanej, w takim razie zakład wstąpić może w jego miejsce w postępowanie egzekucyjne.
- e) Z wyjątkiem nakazu płatniczego wszystkie reskrypta sądowe odnoszące się do zrealizowania pretensyj zakładu, doręczone w nieobecności właściciela dóbr, rządcy lub dzierżawcy dóbr zahipotekowanych, lub w razie ich nieobecności przybite na drzwiach mieszkania właściciela dóbr, rządcy lub dzierżawcy w obecności dwóch świadków, uważane być mają jako doręczone do rąk właściciela dóbr.

Artykuł V.

Wszystkie zakłady wymienione w art. I. wolne są od wszelkiego ograniczenia pod względem wysokości stopy procentu przy czynnościach swych statutami przepisanych, tudzież co do obowiązków przy pożyczkach zastrzeżonych.

Artykuł VI.

Amortyzacja akcyj, kwitów tymczasowych, listów zastawnych, obligów całkowitych lub udziałowych, kwitów na dywi-

dendy i na procenta (kuponów), oraz asygnacyj na kwity takowe (talonów) wyrobiona być ma w sądzie, w którego jurysdykcji zakład ma swoją siedzibę, według postanowienia i w terminach przepisanych dla umorzenia papierów publicznych kredytowych.

Artykuł VII.

Przywileje niniejsze trwają aż po za termin koncesji, o ile potrzebne się okażą do regularnej likwidacji rozpoczętych czynności; ustają jednak nawet w czasie trwania koncesji w miarę jak zniesione zostaną wydaniem nowych praw, regulujących stosunki odnośne w interesie ogólnych obrotów.

Hr. Belcredi, m. p.

Komers, m. p.

Rozporządzenie ministerstwa finansów z dnia 16. stycznia 1866,

co do wykonania ustawy z 10. lipca 1865 D. U. P. Nr. 55. względem pobierania należitości od zakładów kredytowych, tudzież co do rozszerzenia teje na wszystkie towarzystwa akcyjne i towarzystwa komandytowe na akcje.

(Obowiązujące w całym państwie).

Na podstawie udzielonego przez Jego c. k. Apostolską Mość najwyższem postanowieniem z 9. stycznia b. r. upoważnienia i na podstawie drugiego artykułu najwyższego patentu z 20. września 1865, celem wykonania i częściowego rozszerzenia ustawy z 10. lipca 1865 Dz. u. p. Nr. 55. rozporządza się:

Artykuł I.

Wszystkim, założonym w myśl istniejących ustaw, i nadzorowi władz państwa lub kraju podlegającym zakładom, które zajmują się sprawami kredytowymi, udzielają się korzyści wymienione w art. II., a jeżeli te są towarzystwami akcyjnymi lub towarzystwami komandytowymi na akcje, także korzyści wymienione w artykule IV. ustawy z 10. lipca 1865, i to w taki sposób, że prócz zarządzonego art. II. rzeczonyj ustawy przedłożenia dokumentów manipulacji, zakłady pojedyncze nie potrzebują czynić żadnych dalszych kroków.

Artykuł II.

Korzyści wymienione w art. II. i IV. rzeczony ustawy rozszerzają się w taki sam sposób na wszystkie towarzystwa akcyjne i towarzystwa komandytowe na akcje, bez różnic ich celów.

Artykuł III.

Rozporządzenia artykułu IV. litera b. ustawy z 10. lipca 1865 roku będą zastosowane do tych istniejących towarzystw, które należności od akcji według dotychczasowych postanowień uiszczyć się mających nie zapłaciły jeszcze z powodu, iż akcje jeszcze nie zostały wydane, z tem ograniczeniem, że całkowita suma należności przez te towarzystwa uiszczyć się mających nie może być wymierzona niżej kwoty, któraby według niniejszego rozporządzenia przypadła na wszystkie raty akcyjne od odnośnych towarzystw ściągnąć się mające.

Larisch m. p.

Ustawa z dnia 14 grudnia 1866,

według której przedłuża się moc obowiązująca ustawy z dnia 10. lipca 1865 roku (D. P. P. Nr. 55.) i rozporządzenia z dnia 9. stycznia 1866 roku (D. P. P. Nr. 9.) o wykonaniu tejże ustawy, na podstawie postanowienia cesarskiego wydanego.

Obowiązująca dla całego państwa.

Po wysłuchaniu Mojej Rady ministrów widzę się spowodowany na podstawie artykułu II. patentu z dnia 20. września 1865 roku rozporządzić co następuje:

Art. V. Ustawy z dnia 10. lipca 1865 roku, o wyjątkach z pod powszechnych przepisów ustawy o opłatach od pertraktacyj sądowych, dokumentów, pism i działań urzędowych, które zakładom, kredytowe interesa prowadzącym, przyznane być mają, którym to artykułem moc obowiązująca tejże ustawy na czas

po dzień ostatniego grudnia 1866 roku ograniczona była, znosi się, i ustawa ta równie jak i rozporządzenie z dnia 16. stycznia 1866 roku, na mocy postanowienia Mojego z dnia 9. stycznia 1866 roku wydane, dopóty moc obowiązującą mieć ma, dopóki zmiana na drodze prawodawczej nie nastąpi.

Schönbrunn dnia 14. grudnia 1866 r.

Franciszek Józef m. p.

Hrabia Belcredi m. p.

Hrabia Larisch-Moenich m. p.

Za najwyższym rozkazem

Bernhard Mayer m. p.

